

แบบฝึกหัด บทที่ 1

1. จงอธิบายความหมายของคำว่า การทดสอบ การวัดผล และการประเมินผลมาพอสังเขปพร้อมยกตัวอย่างสถานการณ์เพื่อประกอบการอธิบาย?

ตอบ. การทดสอบ คือการกำหนดจำนวน ปริมาณหรือคุณลักษณะของพฤติกรรมหรือความสามารถของบุคคลโดยใช้ข้อสอบเป็นเครื่องมือหรือเป็นสิ่งที่เร้าตั้งนั้นการสอบหรือการทดสอบก็คือการวัดผลการศึกษาอย่างหนึ่งซึ่งใช้ข้อสอบทำหน้าที่เป็นเครื่องมือวัดความสามารถของบุคคล ซึ่งจัดว่าเป็นวิธีการที่ใช้กันมากและแพร่หลายที่สุดทุกครั้งที่มีการวัดผล คือการวัดผลเป็นการกำหนดจำนวนหรือปริมาณให้แก่สิ่งที่วัด โดยมีเงื่อนไขหรือกฎเกณฑ์ การวัดผลแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ 1. การวัดทางกายภาพศาสตร์ (Physical Science) 2. การวัดทางสังคมศาสตร์ (Social Science) การประเมินผล คือการประเมินผลเป็นกระบวนการที่ทำต่อเนื่องจากการวัดผลแล้ววินิจฉัยตัดสินลงสรุปเพื่อพิจารณาความเหมาะสมหรือหาคุณค่าของคุณลักษณะพฤติกรรมอย่างมีกฎเกณฑ์และมีคุณธรรมซึ่งในการประเมินผลจะต้องมีองค์ประกอบหลัก 3 ประการ คือ 1. การวัดผล (Measurement) 2. เกณฑ์การพิจารณา (Criteria) 3. การตัดสินใจ (Decision)

2. จงเปรียบเทียบความสัมพันธ์และความแตกต่างระหว่างการวัดผลการทดสอบและการประเมินผลอย่างไร?

ตอบ. เปรียบเทียบความสัมพันธ์และความแตกต่างระหว่างการวัดผลการทดสอบและการประเมินผลมีดังนี้คือการวัดผลเป็นการกำหนดจำนวนปริมาณ หรือรายละเอียดกระทำอย่างละเอียดทีละด้านทีละอย่าง ใช้เครื่องมือเป็นหลักผลที่ได้เป็นข้อมูลรายละเอียดอาศัยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ส่วนการประเมินผลเป็นการกำหนดระดับของคุณค่า หรือตัดสินลงสรุปผลเป็นข้อชี้ขาดใช้ผลการวัดเป็นหลักผลที่ได้เป็นการตัดสินใจอาศัยการใช้ดุลพินิจการทดสอบและการทดสอบ เป็นการกำหนดจำนวน ปริมาณ หรือคุณลักษณะของพฤติกรรมหรือความสามารถของบุคคลโดยใช้ข้อสอบเป็นเครื่องมือหรือเป็นสิ่งที่เร้าตั้งนั้นการสอบหรือการทดสอบก็คือการวัดผลการศึกษาอย่างหนึ่งซึ่งใช้ข้อสอบทำหน้าที่เป็นเครื่องมือวัดความสามารถของบุคคลซึ่งจัดว่าเป็นวิธีการที่ใช้กันมากและแพร่หลายที่สุดทุกครั้งที่มีการสอบจนในบางครั้งสามารถใช้คำว่า การสอบแทนการวัดผลการศึกษาซึ่งในการสอบจะมีองค์ประกอบ 4 ประการ คือ

1. บุคคล ซึ่งถูกวัดคุณลักษณะความสามารถ
2. ข้อสอบ ซึ่งทำหน้าที่เป็นสิ่งที่เร้า

3. การดำเนินการสอบ ซึ่งจะต้องกระทำให้เกิดความยุติธรรมแก่ผู้เข้าสอบ อย่างเสมอหน้ากันทุกคน หลีกเลี่ยงการรบกวนของผู้คุมสอบในขณะที่ผู้สอบกำลังใช้ความคิด

4. ผลการสอบ ซึ่งแทนความสามารถสูงสุดของแต่ละบุคคล

ดังนั้น การวัดผลและการประเมินผลมีความสัมพันธ์กัน กล่าวคือ การวัดผลจะทำให้ได้ตัวเลข ปริมาณ หรือรายละเอียดของคุณลักษณะหรือพฤติกรรมของบุคคล จากนั้นจะนำเอาผลการวัดนี้ไปพิจารณาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้เพื่อตัดสิน หรือลงสรุปเกี่ยวกับสิ่งนั้น ซึ่งเรียกว่าการประเมินผล

การวัดผลและประเมินผลการศึกษา เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนการสอน ตลอดเวลา ซึ่งจุดมุ่งหมายของการวัดผลและประเมินผลนั้น ไม่ใช่เฉพาะการนำผลการวัดไปตัดสินได้-ตก หรือใครควรจะได้เกรดอะไรเท่านั้น แต่ควรนำผลการวัดและประเมินนี้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษา

3. วิธีการที่จะทำให้การประเมินมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของสังคม นักศึกษามีวิธีการปฏิบัติอย่างไรบ้าง? จงอธิบาย?

ตอบ. การประเมินภาคปฏิบัติ (Performance Assessment)

วิธีการวัดและประเมินที่ยอมรับกันว่าสอดคล้องกับแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญคือ การประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) เพราะเป็นวิธีการที่สามารถค้นหาความสามารถ และความก้าวหน้าในการเรียนรู้ที่แท้จริงของผู้เรียน และยังเป็นข้อมูลสำคัญที่สามารถนำมาใช้ประกอบการตัดสินผลการเรียนของผู้เรียนได้เป็นอย่างดีด้วยการประเมินตามสภาพจริง มีลักษณะ ดังนี้

1. เป็นการประเมินที่กระทำไปพร้อมกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการเรียนรู้
2. เป็นการประเมินที่เน้นพฤติกรรมแสดงออกของผู้เรียนที่แสดงออกมาจริงๆ
3. เน้นการพัฒนาผู้เรียนอย่างเด่นชัดและให้ความสำคัญกับการพัฒนาจุดเด่นของผู้เรียน
4. เน้นการประเมินตนเองของผู้เรียน
5. ตั้งอยู่บนพื้นฐานของสถานการณ์ที่เป็นชีวิตจริง
6. ใช้ข้อมูลที่หลากหลาย มีการเก็บข้อมูลระหว่างการปฏิบัติในทุกด้านทั้งที่โรงเรียน บ้านและชุมชนอย่างต่อเนื่องดังนั้น การประเมินตามสภาพจริงจึงเป็นการประเมินที่เน้นการประเมินภาคปฏิบัติ (Performance Assessment) โดยมีแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) เป็นนวัตกรรมการประเมินที่สำคัญและส่งเสริมสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

4. จงสรุปหลักการวัดและการประเมินผลมาพอสังเขป?

ตอบ. หลักการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในกระบวนการที่มีระบบในการปฏิบัติประกอบกับเป็นการวัดและประเมินผลทางอ้อมจึงจำเป็นต้องวางแผนอย่างเป็นระบบให้ชัดเจน โดยมีหลักการที่สำคัญที่ควรคำนึงถึงในแต่ละขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายของการวัดและประเมินผลให้ชัดเจนต้องตอบคำถามว่าวัดและประเมินผลไปทำไมจุดมุ่งหมายของการวัดและประเมินผลมีหลายประการ เช่น เพื่อตรวจสอบความรู้ พื้นฐานเพื่อวินิจฉัยข้อบกพร่อง เพื่อเปรียบเทียบระดับพัฒนาการ หรือเพื่อตัดสินผลการเรียนซึ่งต้อง สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และจุดประสงค์การสอน เพื่อนำไปใช้ได้ตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

2. วิเคราะห์เป้าหมายของการเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดขึ้นหลักสำคัญในขั้นตอนนี้คือ ต้องตอบคำถามให้ได้ว่าสิ่งที่ต้องการวัดและประเมินผลคืออะไร เช่น ความสามารถทางสติปัญญา ความรู้สึก หรือทักษะการปฏิบัติ ซึ่งต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การสอนของครูผู้สอน

3. เลือกใช้เครื่องมือที่มีคุณภาพและเหมาะสม หลักสำคัญของขั้นตอนนี้คือ ต้องตอบ คำถามว่า ควรวัดและประเมินอย่างไร ตั้งแต่การเลือกใช้เครื่องมือ การออกแบบสร้างเครื่องมือ ลงมือ สร้างเครื่องมือ ทดลองใช้ และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

4. นำเครื่องมือไปทดสอบ โดยการคำนึง ถึงปัจจัยโดยรอบที่จะมีอิทธิพลต่อการแสดง ความสามารถของผู้เรียน เช่น สภาพแวดล้อมต่าง ๆ เป็นต้น

5. ตรวจให้คะแนน เป็นขั้นตอนที่ต้องคำนึงถึงคือ ความยุติธรรม ต้องทำด้วยใจที่เป็นกลาง ไม่ลำเอียงหรืออคติ ตรวจให้คะแนนโดยใช้หลักเกณฑ์เดียวกัน

6. ตัดสินคุณค่าของผลการเรียนรู้ หลักสำคัญของขั้นตอนนี้คือ ต้องตอบคำถามว่า ควร ตัดสินผลด้วยวิธีใด ซึ่งต้องพิจารณาให้รอบคอบ ก่อนที่จะสรุปผลการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงหลักเกณฑ์และ วิธีการแปลความหมายเป็นสำคัญ

7. รายงานและนำผลไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงการเรียนรู้ เช่น ใช้สำหรับการ ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนรู้อของผู้เรียน ปรับปรุงพัฒนาการสอนของครู เป็นต้น

5. หลักการวัดผลการศึกษาที่ดีมีอะไรบ้าง จงยกตัวอย่างประกอบด้วย?

ตอบ. 1. วัดให้ตรงกับจุดมุ่งหมายวัดให้ตรงกับจุดมุ่งหมายการวัดและประเมินผล การศึกษาเป็นกระบวนการตรวจสอบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ได้จัดให้กับผู้เรียนนั้นผู้เรียนสามารถบรรลุตามจุดมุ่งหมายมากน้อยเพียงใด ดังนั้นการวัดและประเมิน

ผลแต่ละครั้งจึงต้องมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนในการวัดและในการสอนของครูก็ต้องยึดหลักสูตรเป็นหลักโดยการวิเคราะห์หลักสูตร

2. ใช้เครื่องมือที่มีคุณภาพแม้ว่าจะมีจุดประสงค์ในการวัดที่ชัดเจน เลือกเครื่องมือวัดได้สอดคล้องกับจุดประสงค์แล้วก็ตาม แต่หากเครื่องมือขาดคุณภาพผลการวัดก็ขาดคุณภาพไปด้วย และเมื่อนำผลการวัดไปประเมินผล ผลการประเมินย่อมมีโอกาสผิดพลาดได้ ดังนั้นเพื่อให้ผลของการวัดมีความเชื่อถือได้จึงควรเลือกใช้เครื่องมือที่มีคุณภาพ

3. คำนึงถึงความยุติธรรมความยุติธรรมเป็นคุณธรรมที่สำคัญประการหนึ่งของผู้ที่ทำหน้าที่ประเมินผลเป็นสิ่งที่ครูจะต้องคำนึงถึงทุกครั้งที่จะทำการวัดและประเมินผลการศึกษา กล่าวคือจะต้องวัดและประเมินผลด้วยใจเป็นกลางไม่ลำเอียงหรืออคติตัดสินตามหลักวิชาเช่น การตรวจข้อสอบโดยใช้หลักเกณฑ์เดียวกันจัดกระทำให้ผู้ถูกวัดอยู่ภายใต้สถานการณ์เดียวกันตัดสินผลการวัดโดยใช้เกณฑ์เดียวกัน เป็นต้น หากการดำเนินการชั้นใดชั้นหนึ่งขาดความยุติธรรมก็ย่อมส่งผลให้การวัดผลและประเมินผลขาดความเชื่อถือตามไปด้วย

4. การแปลผลให้ผู้ต้องการวัดและประเมินผลการศึกษา มีเป้าหมายเพื่อนำผลไปใช้อธิบายหรือเปรียบเทียบกับคุณลักษณะนั้น ๆ ดังนั้นการแปลผลที่ได้จะต้องพิจารณาให้รอบคอบก่อนที่จะลงสรุปโดยคำนึงถึงหลักเกณฑ์และวิธีการแปลความหมายเป็นสำคัญพิจารณาตามหลักตรรกวิทยาความสมเหตุสมผลความสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ของการประเมินในครั้งนั้นว่าเป็นแบบอิงเกณฑ์หรืออิงกลุ่มนอกจากนั้นครูจำเป็นต้องมีความรู้ในมาตรฐานการวัดและสถิติที่นำมาใช้ด้วย

5. ใช้ผลของการวัดและการประเมินให้คุ้มค่าการวัดและประเมินผลแต่ละครั้งเป็นงานที่ต้องลงทุนทั้งในด้านพลังความคิดกำลังกายเวลาและงบประมาณเพื่อให้สามารถวัดผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หากผลการวัดที่ครูนำมาเพียงตัดสินได้ตกให้ผู้เรียนเท่านั้นนับว่าเป็นการลงทุนที่ไม่คุ้มค่าเพราะผลการวัดและการประเมินผลสามารถนำมาใช้ประโยชน์อย่างอื่นได้อีก เช่น สำหรับวินิจฉัยข้อบกพร่องในการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นข้อมูลสำหรับการปรับปรุงและพัฒนาการสอนของครู

6. แนวโน้มในการวัดและประเมินจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรบ้าง จงอธิบาย?

ตอบ การประเมินมีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงจากรูปแบบและวิธีการประเมินในยุคก่อน ๆ เช่น การประเมินที่เน้นการทดลอง และเน้นการตัดสิน เป็นต้น ซึ่งผู้ประเมินแสดงบทบาทในฐานะของผู้พิพากษาทำหน้าที่เป็นผู้ตัดสิน มาใช้วิธีการประเมินแบบมีส่วนร่วม

ร่วมระหว่างผู้ประเมินและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในระดับต่างๆ มากขึ้น โดยที่ผู้ประเมินเข้าไปมีบทบาทเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและมุ่งพัฒนาตนเองตามศักยภาพของบุคคลเหล่านั้น โดยใช้วิธีการเชิงธรรมชาติแนวโน้มของการประเมิน

- 1.การประเมินจะเข้ามามีบทบาทในสังคมมากขึ้น
- 2.จะมีการประเมินในองค์กรทั้งของรัฐและเอกชน
- 3.การประเมินจะเป็นที่นิยมกันอย่างกว้างขวางทั่วโลกอย่างรวดเร็ว
- 4.วิธีการประเมินที่ใช้อยู่ในสหรัฐอเมริกาจะมีการจำลองไปใช้ในบริบทของประเทศต่างๆ ทั่วโลก
- 5.การประเมินบางด้านอาจมีการขยายตัวอย่างช้า ๆ จากที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เช่น ด้านสุขภาพ การศึกษา จิตวิทยา การจัดสวัสดิการสังคม
- 6.การประเมินและนักประเมินจะถูกแทรกแซงทางการเมืองมากขึ้น
- 7.จะมีการเผยแพร่สารสนเทศเกี่ยวกับการประเมินอย่างต่อเนื่อง
- 8.ประเด็นเรื่องจริยธรรมและมาตรฐานต่างๆ จะเป็นเรื่องที่กล่าวถึงกันในกลุ่มนักประเมิน
- 9.การประเมินโครงการจะเติบโตอย่างช้า ๆ แต่มั่นคง ก้าวไปสู่การเป็นวิชาชีพต่อไป
- 10.การที่สังคมมีความต้องการการประเมินเป็นอย่างมากอาชีพนักประเมินจึงเป็นที่ต้องการมากขึ้น
- 11.มีการจัดหลักสูตรด้านการประเมินมากขึ้น
- 12.การประเมินภายในจะกลายมาเป็นภาระงานขององค์กรต่าง ๆ
- 13.ความก้าวหน้าทางอิเล็กทรอนิกส์และเทคโนโลยีทำให้รูปแบบการรายงานการประเมินเปลี่ยนไปมีการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการรายงานผลมากขึ้น
- 14.ความก้าวหน้าทางอิเล็กทรอนิกส์และเทคโนโลยีทำให้มีการใช้เทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลที่มีกลยุทธ์มากขึ้น

